ISBN: 978-975-11-8266-1

2025 AİLE YILI

KASIM - 2025

17. SAYI

Sorumluluk

ÇEDES

Özgürlük

Çevre ve Değerlerde PUSULA

Çevreme Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi Aylık Eğitici Kılavuzu - Kasım 2025

Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum

EĞİTİCİ KILAVUZU

Sorumluluk - Özgürlük

Kasım 2025

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü
Bünyamin AKYÜZ

Proje Koordinatörü
Abdulaziz GÜVEN

Editör
Nurullah HATİPOĞLU

Yazarlar
Dr. Kasım ÇAZIM

Abdulaziz GÜVEN

İffet KUTLU

Ömer Faruk HATİPOĞLU

Yahya ATEŞ

Kapak Tasarım ve Resimleme
Ahmet GEZER

İç Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

Dil İncelemesi
Ahmet POLAT

Teknik İnceleme
Yahya ATEŞ

Bu yayının 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanuna göre her hakkı Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne aittir.
ISBN: 978-975-11-8266-1

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	
Kılavuz Hakkında	6
Etkinlikler Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	7
Kılavuz Uygulama Rehberi	8
ÇEDES Projesi Hazırlık Aşaması	9
Tanımlar ve Kısaltmalar	9
Yıllık Plan	10
Aylık Çalışma Planı Oluşturma	11
Genel Etkinlik Havuzu	12
Kılavuz İçerik Rehberi	14
1. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	15
Dijital İçerik	16
Mesajını Güçlendir	17
Edebi Metin: “Herkes Kendi Yaptığından Sorumludur”	19
1. Hafta Uygulama Etkinliği: “Gizli Emanet – Sorumluluğumun Sırrı”	21
2. HAFTA	
2. Hafta Uygulama Etkinliği: “Okula Güvenli Yürüyüş”	23
3. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	25
Dijital İçerik	26
Mesajını Güçlendir	27
Edebi Metin: “Bağımsızlık Bir Milletin Kalbidir”	29
3. Hafta Uygulama Etkinliği: “Doğru Davranışı Bul”	31
3. Hafta Uygulama Etkinliği: “Özgürlük Münazaraları”	34
4. HAFTA	
Etkinlik Hazırlık Basamakları	36
Dijital İçerik	37
Mesajını Güçlendir	38
Edebi Metin: “Kuşun Özgür Kanatları”	40
4. Hafta Uygulama Etkinliği: “Özgürlüğün İzinde”	42
4. Hafta Uygulama Etkinliği: “Özgürlük Balonları”	44
Ev Ödevlendirmesi	**46**
Veli Mektubu	**48**

KILAVUZ HAKKINDA

Sorumluluk, bireyin Allah'a, kendine, diğer insanlara ve çevreye karşı görevlerini yerine getirme bilincidir. Sorumluluk duygusu, insanın hem iç dünyasında hem de sosyal hayatında denge ve güvenin temelidir. Maddi olduğu kadar manevi sorumluluk alanları da vardır. Bu sorumluluklar güven ve dürüstlük zemininde anlam kazanır, bireyi hem kendi davranışlarının hem de başkalarına etkilerinin farkında olmaya yöneltir.

Özgürlük ise bireyin kendi iradesiyle seçim yapma, düşüncelerini ifade etme ve hayatını şekillendirme hakkına sahip olmasıdır. Ancak özgürlük, sınırsız bir serbestlik değil; Allah'ın koyduğu sınırlar içinde, başkalarına ve kendine zarar vermeden doğruyu seçme sorumluluğudur. Bu yönüyle özgürlük hem bireysel gelişimi hem de toplumsal düzeni destekleyen bir değerdir.

Gerçek özgürlük, sorumlulukla birleştiğinde anlam kazanır. Sorumluluk bilincinden yoksun bir özgürlük hem birey hem toplum için huzursuzluk ve kargaşa doğurur. Oysa özgürlüğünü sorumlulukla taçlandıran birey, hem kendini hem çevresini inşa eder. Kendi iradesiyle doğruyu seçen, başkalarının hakkına saygı gösteren ve davranışlarının sonuçlarını üstlenen insan, olgun ve erdemli bir kişiliğe ulaşır.

Sorumluluk ve özgürlük, birbirini dengeleyen iki temel değerdir. Biri olmadan diğeri eksik kalır. Sorumluluk bireyi ölçülü ve bilinçli kılarken özgürlük bireye irade ve tercih gücü kazandırır. Bu iki değer birlikte yaşandığında insan hem kendi potansiyelini gerçekleştirebilir hem de yaşadığı topluma katkı sunabilir.

Sorumluluk bilinci öncelikle ailede kazanılır. Çocuk, anne ve babasından görevlerini yerine getirmeyi, öz disiplin ve duyarlılık geliştirmeyi öğrenir. Aile içinde şekillenen bu bilinç, okul, toplum ve devlet düzeyinde güçlenerek bireyin hayat felsefesine dönüşür. Bu süreçte özgürlük, bireyin doğruyu kendi iradesiyle seçebilmesini sağlar. Sorumlulukla dengelenmiş özgürlük, kişiyi hem kendi inancına hem de topluma karşı bilinçli bir varlık haline getirir.

Kur'an-ı Kerim'de, "Herkesin kazandığı kendi lehine, yaptığı kendi aleyhinedir." (Bakara, 286) buyurularak bireyin sorumluluğu açıkça ifade edilmiştir. Aynı şekilde, özgürlüğün de bu sorumluluk bilinciyle yoğrulması gerektiği, insanın seçimlerinin sonuçlarını üstlenmesiyle anlam kazandığı belirtilmiştir.

Yunus Emre, insanın iç dünyasındaki özgürlük ve sorumluluk dengesini şu dizeleriyle dile getirir:

"Bir ben vardır bende benden içeri,

Ne ararsan bulunur, derde devası da."

Bu dizelerde, insanın kendi öz benliğiyle yüzleşmesi, iradesini doğru yönde kullanması ve iç özgürlüğünü bulması vurgulanır.

Bizler eğiticiler olarak öğrencilerimize özgürlük ve sorumluluk bilincini kazandırmakla, onların kendi iradesiyle doğruyu seçebilen, vicdanlı, duyarlı ve olgun bireyler olarak yetişmelerine katkı sunarız. Bu bilinçle hazırlanan Sorumluluk ve Özgürlük Değerleri Eğitici Kılavuzu, öğrencilerin hayatlarında bu değerleri içselleştirmelerine ve davranışa dönüştürmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Kılavuzda, öğrencileri öğrenme çıktılarına ulaştıracak, okul içinde ve okul dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığına (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında, aile ve çevreyi de sürece dâhil edecek etkinliklere yer verilmiştir. İlham verici hikâyeler ve pratik ipuçları ile bu değerleri öğrencilerimizin günlük hayatına nasıl entegre edebileceğinizi keşfetmenizi umuyoruz. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer aldığı gibi değerlerimiz; kişinin varoluşsal olarak anlam kazanmasına, hayata anlam katmasına, kendi içinde ahenkli olmasına, ahlaklı ve erdemli bir kişilik yapısı kazanmasına ve tekâmülüne hizmet ederek içinde yaşadığımız toplumla bütünleşmesine ve nitelikli toplumsal ilişkiler geliştirmesine kılavuzluk eder. Eğitici Kılavuzu hazırlanırken Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde yer alan "Erdem-Değer-Eylem" modelindeki değerler ve süreç bileşenleri incelenerek hedefler oluşturulmuştur. Bu modelde ana hedef; eylemlerden değerlere, değerlerden erdemli insana, erdemli insandan nihai hedef olan "huzurlu aile ve toplum" ile "yaşanabilir çevrede huzurlu insan"a ulaşmaktır. Maarif Modeli'ndeki değerler, içeriğin hazırlanmasında ve uygulanmasında temel teşkil etmiştir. Öğrencinin bu değerler çerçevesinde yakın ve uzak çevresiyle etkileşim içinde olması da hedeflenmiştir. Öğrencilerin iş birliği yapabilmeleri, etkin öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri, öğrenme şekillerini ve bireysel farklılıklarını keşfedebilmeleri için farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Kılavuzdaki etkinlikler; öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya ve

olumlu davranışlar kazandırmaya teşvik eder. Öğrencilerin fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini destekler. Bu yönüyle kapsayıcı ve bütünleştirici bir özellik taşır. Ayrıca yapılan etkinlikler öğrencilerin:

- Millî, manevi, insani, ahlaki ve kültürel değerlere sahip çıkan,
- İnsan, şehir, kültür ve medeniyet arasında sağlıklı ilişkiler kuran,
- Sosyal sorumluluklarını bilen, tarihî mirasına sahip çıkan,
- Dengeli, duyarlı, öz denetimli bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Etkinlikleri uygulama esnasında öğrencilerin farklı becerileri, ihtiyaçları, hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme tercihleri göz önünde bulundurularak uygun öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri dikkate alınmalıdır.

2. Eğitici, yayımlanacak yıllık çalışma planı ve eğitici kılavuzları kapsamında çalışma planı hazırlamalı ve yürütmelidir.

3. Etkinlikler MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile MEB Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

4. Önceden hazırlık yapılması gereken etkinliklerde okul içinde ve dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığına (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında öğrenci ve veli bilgilendirilmeli; eğitim ortamının ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için ilgili kişilere yeterli süre verilmelidir.

5. Etkinlikler esnasında öğrencilere verilecek görevler, onların öz güvenini artıran ve onlara sorumluluk bilinci kazandıran nitelikte olmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam hazırlanmalıdır.

6. Etkinlikler uygulanırken karşılıklı saygı ve sevgi iklimi oluşturulmalı, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri bir eğitim ortamı hazırlanmalıdır.

7. Etkinlikleri uygulama esnasında her öğrenciye fırsat verilecek ortam oluşturulmalıdır. Öğrenci sayısının fazla olduğu durumlarda öğrenciler gruplara ayrılmalı; grupların her seferinde farklı öğrencilerden oluşmasına ve yaş, cinsiyet, beceri, gelişim özellikleri açısından denk olmasına dikkat edilmelidir.

8. Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.

9. Araç gereç gerektiren etkinlikler için hazırlık yapılarak eğitim ortamına gidilmelidir.

10. Etkinlikler uygulanırken olağandışı bir durum yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

11. Proje kapsamında yapılacak etkinliklerde “Eğitici Kılavuzu”nu kullanmak esastır. Eğitici Kılavuzu’nda bulunmayan farklı bir etkinlik yapmak isterse il ya da ilçe ÇEDES koordinasyon kurullarından onay alır. İl ya da ilçe koordinasyon kurullarına başvurmadan önce eğitici aşağıda yer verilen etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamalarını göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamaları şunlardır:

- Hazırlanacak etkinlikler Anayasaya, yasalara ve projenin usul, esas ve amaçlarına uygun olmalı,
- Etkinliğe uygun ortam ve araç gereç seçilmeli,
- Yapılmak istenen etkinlikte ailenin gönüllü olmasına dikkat edilmeli,
- Etkinlikler planlanıp uygulanırken israftan kaçınılmalı,
- Uygulama süreçlerinde oluşabilecek riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

KILAVUZ UYGULAMA REHBERİ

Değerli Eğitici,

Projemiz kapsamında hedeflenen öğrenme çıktılarına öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olması çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz.

Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz. Bu başlık altında aylık çalışma planınızı nasıl oluşturmanız gerektiği hakkında ipuçları bulacaksınız. Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

Aylık Çalışma Planı Oluşturma

1. Kılavuz içeriğinde haftalık olarak ayrılmış eylemleri inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.

2. Belirlediğiniz öğrenme çıktıları ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinlikleri Tablo 1 üzerinde işaretleyiniz.

3. Tablo 2'de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bulunan etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır, sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik, yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir.

4. Eğitici, bulunduğu bölgenin ve görev yerinin şartlarını göz önünde bulundurarak Tablo 2'den de seçim yapabilir.

5. Etkinlikler yapılırken şu yöntem ve teknikler kullanılır: yaparak yaşayarak öğrenme, iş birlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal kültürel geziler, mahalle etkinlikleri, ayın değeri ile ilgili ziyaretler, hikâye ve görsel yorumlama, dijital içerik izleme, sportif turnuvalar, geleneksel oyunlar, drama, beyin fırtınası, öykü oluşturma, kavram haritaları, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara, gezi-gözlem, değer telkini, davranış değiştirme, değer belirginleştirme, değer analizi yaklaşımı, karakter eğitimi, eylem öğrenme.

6. Etkinlikler yakın ve uzak çevrede yapılacaksa eğitici tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınarak planlama yapılabilir.

7. Eğitici, çalışma planına aldığı etkinlikleri MEB, DİB ve GSB'ye bağlı kurum ve kuruluşların hangisinde gerçekleştireceğine karar verir.

8. Eğitici, okul dışı yapılacak etkinliklerde destek alabileceği paydaş kurum temsilcileri olup olmadığı konusunda ilçe koordinatöründen bilgi alır.

9. Eğitici, paydaş kurum temsilcileri varsa oluşturduğu aylık çalışma planını onlarla paylaşır ve iş birliği yapar. Yapılabilecek ortak çalışmalar istişare edilerek gerekli planlamalar yapılır.

10. Eğitici, uygulamaya karar verdiği etkinliklerde velileri sürece dahil etmek için aşağıdaki adımları takip eder:

    - Uygulamaya karar verdiği etkinlikleri her ayın ilk haftası velilere göndererek onları bilgilendirir.
    - Veli mektubunu her ayın ilk haftası velilere gönderir.
    - Veli, öğrenci ve paydaş kurumlar ile kahvaltı, piknik, iftar vb. programları mümkün olabilecek sıklıkta düzenler. [Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.]
    - Eğiticiye, öğrencileri uygulama mekânına götürmeden önce veya götürürken ayın değerleri ile ilgili

öğrencileri motive edecek, düşündürecek, bilgilendirecek, öğrencilerin farkındalıklarını arttıracak ve kalıcı davranış değişikliğine katkıda bulunacak bir konuşma yapması tavsiye edilir.

11. Okul dışında yapılacak etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması gerekir.

ÇEDES PROJESİ HAZIRLIK AŞAMASI

1. Okul müdürü, en az bir öğretmeni değerler kulübünü kurmak üzere görevlendirir.
2. Değerler kulübü öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet personeli ve Gençlik Spor temsilcisi ile birlikte; okulda tüm öğrenci velilerine yönelik ÇEDES tanıtımı, Hz. Peygamber'in doğumunun 1500. yılı ve aileyi koruma konulu toplantılar düzenlenir ve bu çalışmalara yönelik faaliyetler koordine edilir.
3. Kulüp öğretmeni tarafından değerler kulübünde yer alacak öğrenciler belirlenir.
4. Kulüp öğretmeni tarafından belirlenen öğrencilerden veli izin belgeleri alınır.
5. Kulüp öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet ve Gençlik Spor personeli ile ÇEDES Kılavuzu'nda yer alan yıllık plan şablonu doğrultusunda uygulanacak etkinliklerin bir yıllık ortak çalışma planı hazırlanır.
6. Değerler kulübü öğretmeni ve Diyanet personelinin personelinin halk eğitim merkezine başvuru yapması ve altmış saatlik "Değerlerime Sahip Çıkıyorum Kursu"nun açılması.
7. Haftalık olarak yapılan her etkinlik öncesinde "etkinlik hazırlık aşaması" uygulanır.
8. Haftalık yapılacak olan her bir etkinlik "etkinlik hazırlık aşaması", DİB ve GSB'ye bağlı mekânlarda gerçekleştirilir.
9. Kulüp faaliyetleri, aylık olarak okul yönetimiyle, öğrenci velileriyle paylaşılır ve okul panosunda ilan edilir.
10. Kulüp faaliyetleri, yıl sonunda yapılacak genel bir değerlendirme toplantısı ile gözden geçirilir ve sonraki yıl için öneriler belirlenir.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

a. **ÇEDES:** Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi'ni,

b. **Okul:** Proje kapsamındaki okulları,

c. **Gençlik Merkezi:** GSB ve DİB'e bağlı gençlik merkezlerini,

d. **HEM:** Halk eğitimi merkezlerini,

e. **Değerler Kulübü:** Proje kapsamında, değerler eğitimi verilmek üzere gönüllülük esasına göre belirlenen öğrencilerden oluşan kulübü,

f. **Temsilci Öğretmen:** Proje çalışmalarını yürüten öğretmeni,

g. **Diyanet Görevlisi:** En az ön lisans mezunu, alanında uzman Diyanet İşleri Başkanlığı personelini,

h. **Gençlik ve Spor Temsilcisi:** En az ön lisans mezunu Gençlik Spor Bakanlığı personelini,

i. **Temsilci Öğrenciler:** ÇEDES Projesini temsil eden öğrencileri,

j. **Eğitici Kılavuzu:** Uygulayıcıların, öğrencilere yönelik yapacağı çalışmaları içeren kitapçığı,

k. **Ortak Yıllık Çalışma Planı:** Temsilci öğretmen, Gençlik Spor temsilcisi ve Diyanet görevlisinin proje kapsamında, uygulama usul ve esasları doğrultusunda, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak hazırladıkları yıllık planı,

Ay	Değer	Tarih	Etkinlikler (2 Ders Saati)	Kılavuz Çerçevesinde Yapılacak Etkinlikler (Bu etkinlikler ÇEDES Eğitici Kılavuzu Kapsamında Yapılacaktır.)	Uygulama Mekanı (DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân: gençlik merkezleri, okuma salonları, camiler, genç ofisler, spor tesisleri ve kitap kafeler)	Gün ve Saati
EKİM	TEMİZLİK	29-03 EKİM	1. HAFTA	Ortak Alanların Temizliği	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAYGI	06-10 EKİM	2. HAFTA	Toplumsal Kurallara ve Doğaya Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		13-17 EKİM	3. HAFTA	Bireysel Farklılıklara Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	AİLE BÜTÜNLÜĞÜ	20-24 EKİM	4. HAFTA	Aile ve Değerler	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		27-31 EKİM	5. HAFTA	Anne, Baba ve Çocuk İlişkisi	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
KASIM	SORUMLULUK	3-7 KASIM	6. HAFTA	Toplumsal Sorumluluklar	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		10-14 KASIM	1. DÖNEM ARA TATİLİ			
	ÖZGÜRLÜK	17-21 KASIM	7. HAFTA	Sorumluluk Bilinciyle Özgürlük	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		24-28 KASIM	8. HAFTA	Başkalarının Hak ve Özgürlüklerine Saygı	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
ARALIK	DÜRÜSTLÜK	1-5 ARALIK	9. HAFTA	Toplumda Güvenilir Bir Birey Olmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ADALET	8-12 ARALIK	10. HAFTA	Aile ve Toplumda Adalet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		15-19 ARALIK	11. HAFTA	Hak ve Hukuka Riayet Etme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MÜTEVAZILIK	22-26 ARALIK	12. HAFTA	İnsan İlişkilerinde Tevazu Göstermek	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SAĞLIKLI YAŞAM	29-2 OCAK	13. HAFTA	Zararlı Alışkanlıklardan Uzak Durma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
OCAK	ÇALIŞKANLIK	5-9 OCAK	14. HAFTA	Sorumlulukları Zamanında Yerine Getirme	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		12-16 OCAK	15. HAFTA	Toplumsal Görev ve Etkinliklerde Aktif Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		19-30 OCAK	YARIYIL TATİLİ			
ŞUBAT	SEVGİ	2-6 ŞUBAT	16. HAFTA	Toplumda Yardımsever ve Hoşgörülü Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DOSTLUK	9-13 ŞUBAT	17. HAFTA	Arkadaşlarla Güven ve Saygıya Dayalı İlişkiler Kurm Yardımsever ve Destekleyici Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 ŞUBAT	18. HAFTA		DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MERHAMET	23-27 ŞUBAT	19. HAFTA	Canlılara Karşı Nazik ve Duyarlı Olma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
MART	VATANSEVERLİK	2-6 MART	20. HAFTA	Tarihe ve Millî Değerlere Bağlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		9-13 MART	21. HAFTA	Çalışma ve Üretimde Vatan Hizmeti	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 MART	2. DÖNEM ARA TATİLİ			
		19-22 MART	RAMAZAN BAYRAMI			
	SABIR	23-27 MART	22. HAFTA	Hedeflere Ulaşmada Azim ve Kararlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
NİSAN	YARDIMSEVERLİK	30-3 NİSAN	23. HAFTA	Toplumsal Dayanışma ve Paylaşma	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TASARRUF	6-10 NİSAN	24. HAFTA	Zamanı Verimli Kullanmak	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DUYARLILIK	13-17 NİSAN	25. HAFTA	Aile ve Topluma Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		20-24 NİSAN	26. HAFTA	Kültürel ve Millî Değerlere Duyarlılık	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
MAYIS	ESTETİK	27-1 MAYIS	27. HAFTA	Sanat ve Estetik	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		4-8 MAYIS	28. HAFTA	Estetik ve Eğitim	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MAHREMİYET	11-15 MAYIS	29. HAFTA	Aile İçi Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		18-22 MAYIS	30. HAFTA	Sosyal Hayatta Mahremiyet	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		26-29 MAYIS	KURBAN BAYRAMI			

Ay	Hafta	Tema	Öğrenme Alanı	Kasım Ayı Konu ve Kazanımlar	Kılavuzdaki Etkinlikler	Seçilen Etkinlik
KASIM	SORUMLULUK, ÖZGÜRLÜK	1	SORUMLULUK	**Kendine karşı görevlerini yerine getirmek**	**Dijital İçerik** **Mesajı Güçlendir** **Edebi Metin** 1. Herkes Kendi Yaptığından Sorumludur **Haftanın Uygulama Etkinliği** 1. Gizli Emanet – Sorumluluğumun Sırrı 2. Okula Güvenli Yürüyüş **Alternatif etkinlikler** 1. Bir Günlüğüne Ben Sorumluyum 2. Sorumluluk Bir Kadrajda 3. "Emanet Çantası" Oyunu 4. "Sorumluluk Ağacı" Yapımı 5. "Sorumluluk Zinciri" Oyunu: 6. Emanet Kutusu" Hikâye Anlatımı	
				Öz bakımını doğru biçimde ve zamanında yapar.		
				İnsani, vicdani, millî, manevi ve tarihî sorumluluklarının farkına varır.		
				Kendine, ailesine, çevresine ve vatanına karşı sorumlu davranır.		
				Topluma karşı görevlerini yerine getirmek		
				İnsan haklarının ve sorumluluklarının ne olduğu ve nasıl korunması gerektiğini bilir.		
				Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma için düzenlenen etkinliklere katılır.		
				Toplumsal hayatı düzenleyen kurallara uygun hareket eder.		
				Görev bilincine sahip olmak		
				Duygu, düşünce ve davranışlarından sorumlu olduğunu kabul eder.		
				Aldığı görevleri yerine getirirken özverili davranır.		
				Zaman yönetiminin önemini kavrar.		
		3	ÖZGÜRLÜK	**Cesaretli ve Girişimci Olmak**	**Dijital İçerik** **Mesajı Güçlendir** **Edebi Metin** 1. Bağımsızlık Bir Milletin Kalbidir **Haftanın Uygulama Etkinliği** 1. Doğru Davranışı Bul 2. Özgürlük Münazaraları **Haftanın Alternatif Etkinlikleri** 1. Özgürlüğün Kamerası 2.Özgürlük Yürüyüşü	
				Ülkenin bağımsızlığı için gerektiğinde fedakârlık yapar.		
				Ülkenin her alanda güçlü olmasına yönelik projeler üretir.		
				Günlük hayatta aldığı kararları uygulamada cesur davranır.		
				Kişisel ve Toplumsal Haklara Saygı Göstermek		
				Özgürlüklerini kullanırken diğer insanlara ve topluma karşı sorumluluklarına önem verir.		
				Özgürlüklerini kullanırken diğer insanların özgürlük alanlarını ihlal etmez.		
		4	ÖZGÜRLÜK	Kendine zarar verecek duygu, düşünce ve davranışların özgürlükle bağdaşmadığını bilir.	**Dijital İçerik** **Mesajı Güçlendir** **Edebi Metin** 1. Kuşun Özgür Kanatları **Haftanın Uygulama Etkinliği** 1. Özgürlüğün İzinde 2. Özgürlük Balonları	
				Kendi kararlarını alma yeteneği gösterir.		
				Duygu, düşünce, inanç ve izlenimlerini etki altında kalmadan ifade eder.		
				Verdiği kararların sorumluluğunu alır.		
				Bir gruba ait olmak için kendisi olmaktan ödün vermez.		
				EV ÖDEVLENDİRİLMESİ	**1.** Sorumluluk Takımı **2**. Sorumluluk Günlüğü **3.** Sorumluluklarımı Anlatıyorum	

GENEL ETKİNLİK HAVUZU

Tablodaki etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik/yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü ile ilgili kılavuzumuzda sizlerden uygulanması istenilen etkinlikler dışında fazladan etkinlikler yapılabilir. Uyguladığınız etkinlikleri tabloya (X) ile işaretleyiniz. Etkinliği hangi değer veya değerler için uyguladığınızı yazınız.

S. No	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	
DOĞA VE ÇEVRE		**X**	**Değerler**
1	Doğa ve Çevre Bilinci Faaliyetleri		
2	Çevre ve değerler temalı Teknofest ve TÜBİTAK projeleri		
3	“Sıfır Atık -Atıkların Dönüşümü” kampanyaları		
4	Okulumu-Mahallemi Yeşille Buluşturuyorum-Fidan Dikiyorum Etkinliği”		
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER			
5	Ayın temasına uygun sinema günleri		
6	Okul duvarına grafiti çalışması		
7	Okulum temiz etkinlikleri		
8	Değerler Gazetesi (öğrencilerin yaptıkları iyi davranışların basılı veya dijital haberleştirilmesi)		
9	Okulun en duyarlı öğrencisi-sınıfı etkinlikleri		
10	Münazara, söyleşi ve paneller		
11	Değerler koridoru-sorumluluk caddesi-saygı sokağı vb. eğitim ortamlarının oluşturulması		
12	Ayın değeri faaliyetleri ile ilgili e-kitap veya sanal sergi oluşturma		
13	Değerlerle ilgili kavram haritaları oluşturma		
14	Kitap okuma ve tahlil yapma çalışması		
15	Tarihî şahsiyetlerin değerle ilişkilendirilmesi		
16	Şiirler üzerinden değer öğretimi		
17	Peygamberimizin hayatından değerlerimizle ilgili örnekler		
18	Masal, kukla hazırlama ve temaya uygun içerikle drama oyunları		
19	Web2 araçları ile hazırlanmış dijital sergiler, videolar ve oyunlar		
20	Ayın temasına uygun materyal tasarlama (rozet, kitap ayracı vb.)		
21	Akrostiş hazırlama, hikâye-deneme yazma		
22	Hacivat-Karagöz etkinlikleri		
23	Boyama, pixel kodlama ve görsel sanat etkinlikleri		
24	Ayet, hadis, özlü sözler ile üretilen yazılı ve görsel içerikler		
25	Geleneksel sanatlar		
26	Mahya yazıları, mâni yarışmaları, ramazan sokağı gibi ramazan etkinlikleri		
27	Yerli malının teşvik edilmesi		
28	Kardeş okulları ziyaret etme ve hediyeleşme		
29	Pansiyonda kalan öğrenciler için akşam etkinlikleri		
30	Dünyada yaşanan olağanüstü durumlarda (doğal afetler, savaş vb.) yardım faaliyetleri		
31	Dinî günlerde kolonya, şeker ikramı		

YARIŞMA VE EĞİTİMLER			
32	İletişim becerileri, bilinçli internet kullanma, medya okuryazarlığı, siber zorbalık, işaret dili vb. eğitimleri		
33	Farkındalık eğitimleri (itfaiye, AFAD, Kızılay, 112, telsizcilik vb.)		
34	Sanat atölyesi (ebru, hat, naht vb.)		
35	Gençlik merkezi, halk eğitim kursu faaliyetleri (salon sporları, okçuluk vb., sanat tasarım atölyeleri, zekâ oyunları, hitabet ve liderlik becerileri, resim ve mutfak atölyeleri)		
36	Resim, şiir, hikâye, fotoğraf, afiş, slogan, kısa film yarışmaları		
KAMP VE SPORTİF FAALİYETLER			
37	Sportif turnuvalar		
38	Anne-baba ve çocuk kampları		
39	Dede torun buluşmaları		
40	Değerler kulübü izcilik çalışmaları		
41	Bisiklet turu (Her bir öğrencinin bisikletinin üzerine ayın değeri ile ilgili ayet, hadis, atasözü, deyim yazılabilir.)		
42	Doğa yürüyüşü, piknikler		
43	Spor ve zekâ oyunları turnuvaları		
44	Paydaş kurumlarla günübirlik/yatılı kamp etkinlikleri		
45	Geleneksel çocuk oyunları, halk oyunları		
46	Takım oyunu örneklerinin Web 2.0 araç eğitimi		
47	Uçurtma şenliği		
48	Oryantring		
49	Okul ve sokak röportajları		
50	Yılsonu şenlikleri		
GEZİ VE ZİYARETLER			
51	Millî, manevi ve kültürel mekânların ziyaret edilmesi		
52	Şehrimi geziyorum, değerlerimi yaşıyorum etkinliği		
53	Gazilere ve şehit ailelerine yönelik ziyaretler ve mektup çalışması		
54	Yaşlı ve huzur evi ziyaretleri		
55	Hastane ziyaretleri		
56	Sağlık sorunları nedeniyle evde eğitim alan öğrencilere ziyaret		
57	Taziyeler		
58	Köy ziyaretleri		
59	Hayvan barınağı ziyareti		
60	Çocuk hastaların ziyareti		
61	Hastane okullarındaki öğrencilerle mektup arkadaşlığı		
62	Unutulmaya yüz tutmuş mesleklere devam ettirmeye çalışanların ziyaret edilmesi		
63	Tabiat okulu (tabiatla buluşmalar, birlikte iş yapabilme yeteneği kazanma vb.)		
64	Mahallemi tanıyorum, çevreme duyarlıyım temalı mahalle ziyaretleri		
VELİ ETKİNLİKLERİ			
65	Veli, öğrenci ve paydaş kurumlarla ile ortak, kahvaltı, piknik, iftar programları vb.		

KILAVUZ İÇERİK REHBERİ

Kılavuzda yer alan bölümler aşağıda sıralanmıştır:

Görsel Yorumlama

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek görsellere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü görsel içerikleri aylık çalışma planına alabilir.

Dijital İçerik

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek dijital içeriklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü dijital içeriği seçerek çalışma planına alabilir.

Mesajını Güçlendir

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek ayet, hadis, özlü söz ve Esmaü'l Hüsna'ya yer verilmiştir. Planladığınız etkinliği yaparken değer ve o değere ait alt bileşenleri ilişkilendirilebilecek örnek ayet, hadis ve özlü sözlerden faydalanabilirsiniz. Esmaü'l Hüsna örneği ile öğrencilerin Allah'ın (cc) isimlerini kendi hayatlarına nasıl yansıtabilecekleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilirsiniz.

Edebî Metin

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek hikâye, deneme vb. metinlere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü hikâyeyi veya denemeyi seçerek çalışma planına alabilir.

Aktif Öğrenme

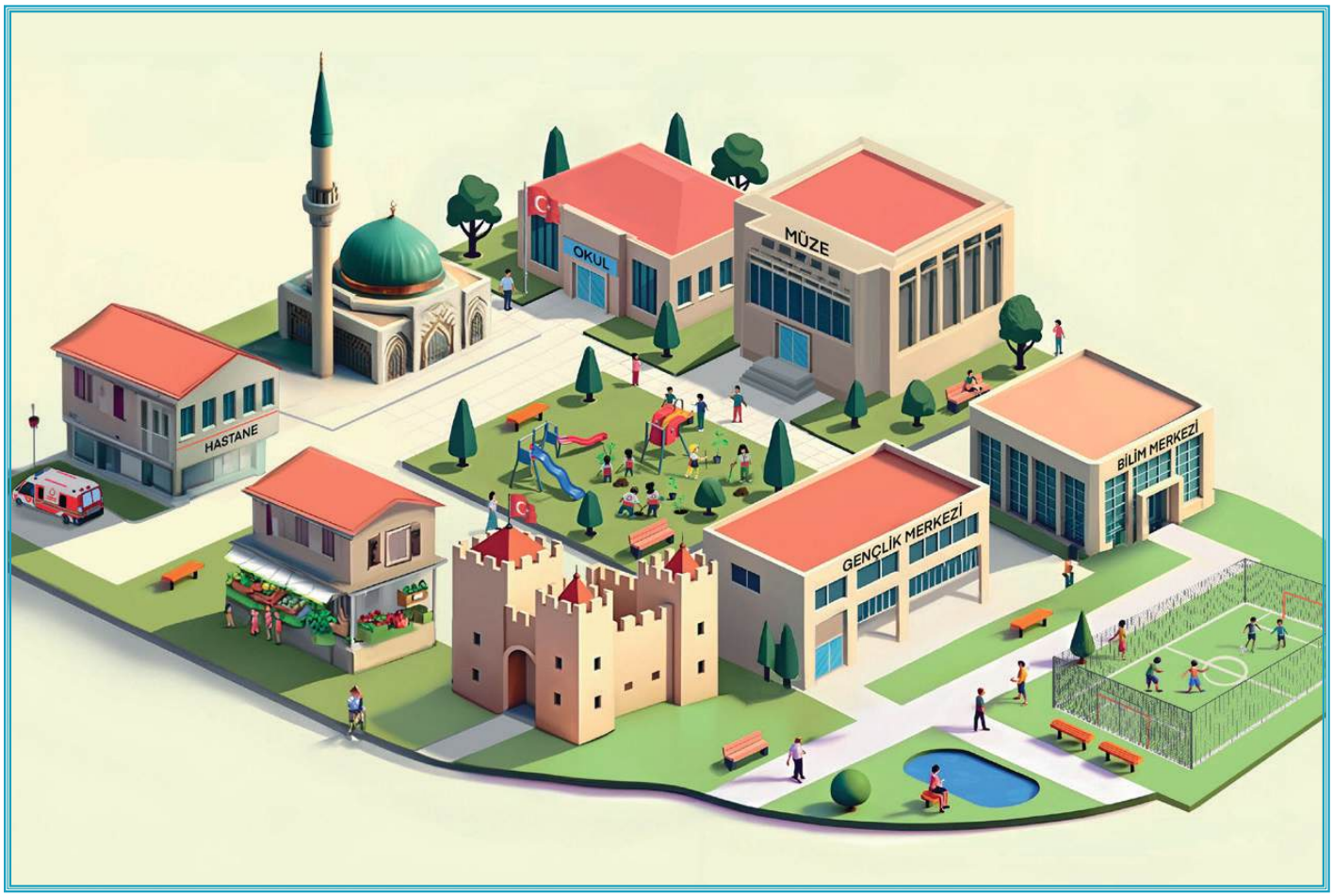
Bu bölümde öğrencilerin öğrenirken eğlenebileceği oyun, yarışma vb. etkinlikler ile gezerek, araştırma yaparak öğrenmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü etkinlikleri seçerek çalışma planına alabilir.

Ev Ödevlendirmesi

Bu bölümde velileri de sürece dâhil ederek öğrencilerde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Ödevlendirmeler, öğrencilerin aile ortamında gerçekleştirebileceği uygulamalardan ve velilerin destekleyici katkılarıyla sürdürülebilecek çalışmalardan oluşmaktadır. Proje uygulamalarında velilerin öğrencilerin gelişimini takip etmesi ve sürece aktif katkı sunması önemsenmektedir.

Veli Mektubu

Bu bölümde ayın değerleri ile ilgili yapılacak etkinlikler ve bu etkinliklere nasıl destek verilebileceğine dair velilere bilgilendirmeler yapılır. Eğitici, aylık çalışma planına aldığı etkinlikleri her ayın ilk haftasında veli mektubu aracılığıyla velilere ulaştırmalıdır.

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Dedemin Öyküleri 6.Bölüm
Hedef Kitle:	Temel Eğitim
Süre:	8 dakika 3 saniye
Konu:	Sorumluluk
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=9pmfozVvcnA

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	İnsan Sorumlu Bir Varlıktır - Kur'an'da Sorumluluk Bilinci 1. Bölüm
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	7 dakika 24 saniye
Konu:	Sorumluluk
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=rvDVZGWp5mc

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"Allah, kimseye gücünün yettiğinden fazlasını yüklemez. Herkesin kazandığı (iyilik) kendi lehine, işlediği (kötülük) de kendi aleyhinedir. 'Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma."

Bakara, 2/286

"Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır."

Al-i İmran, 3/104

Hadis

"Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki bu imanın en zayıf derecesidir."

Müslim, Îmân 78

"Allah, bir kimseden ancak gücünün yettiği ölçüde sorumluluk üstlenmesini emreder."

Buhârî, Îman 19; Müslim, Îman 10

Özlü Söz

İnsanın en büyük sorumluluğu, Allah'ın emanetini taşımaktır; bu emanet, akıl ve iradenin doğru kullanımıyla korunur.

La Martine

Sorumluluk, kalbin yükü değil, ruhun onurudur.

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî

Esma'ül Hüsna

ER-RAKÎB (cc):

- Her şeyi gözetleyen, denetleyen.
- Her an her şeyi gören ve bilen.
- Kullarının tüm hâllerinden haberdar olan.

ER-RAKÎB İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

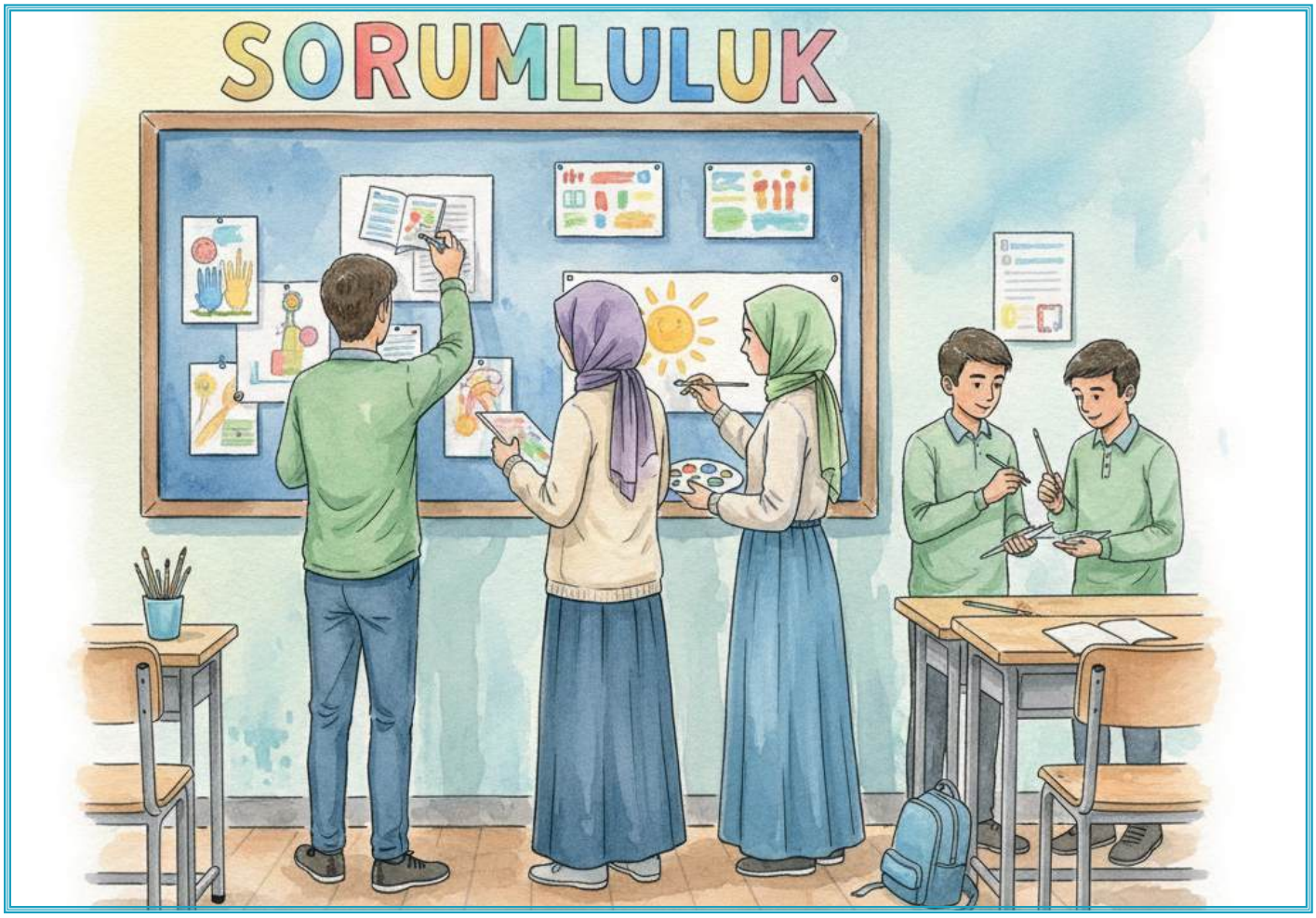
? Allah'ın beni her an gördüğünü bilerek, sorumluluklarımı yerine getirirken dikkatli ve titiz davranırım.

? Kimse görmese de doğru olanı yapar, görevlerimi denetim beklemeden yerine getiririm.

? Verilen emanete sahip çıkar, üzerime düşen görevlerde ihmalkâr davranmam.

? Allah'ın gözetimi altında olduğumu bilmek, beni sözümde durmaya ve güvenilir biri olmaya yönlendirir.

EDEBİ METİN

Deneme Adı:	Herkes Kendi Yaptığından Sorumludur
Hedef Kitle:	Ortaöğretim

Hayatımızın bir parçası olan sorumluluk hem kişisel hem de toplumsal görevlerimizi yerine getirme bilincidir. Sorumluluk, hayatımızın her alanında bize eşlik eden önemli bir değerdir. Sorumluluğun önemi her şeyden önce kişisel alanımızla ilgilidir. Çünkü herkes kendi yaptığından sorumludur. O halde biz de ilk olarak kendi sorumluluk alanlarımızı belirlemeliyiz. Örneğin bir öğrenci olarak okulumu ve derslerimi takip etme sorumluluğum var. Bununla beraber bize emanet olarak sunulan her şeye karşı sorumluluklarımız var. Allah'a, peygambere, ülkemize, ailemize, arkadaşlarımıza ve evrene karşı görevlerimiz var. Bu görevleri en güzel bir şekilde yerine getirme sorumluluğumuz var.

Namaz kılmak Rabbimize karşı olan sorumluluklarımızın başında gelir. Çünkü namazda Rabbimizle konuşur ve bize sunduğu tüm güzellikler için O'na teşekkür etme fırsatını yakalamış oluruz. Pey-

gamber Efendimizin ismini duyduğumuzda ona salat-selam getirme sorumluluğumuz bizde Efendimizin sünnetine uyma bilincini uyandıracaktır. En güzel yaşam alanımız olan ülkemizin her alanda gelişmesi için çokça çalışma sorumluluğumuz var. Hayatımızın her alanında bizlerle ilgilenen anne-babamıza ve aile büyüklerimize karşı çok önemli sorumluluklarımız var. Özellikle onların yaşlılık dönemlerinde bize ihtiyaçları olan en zor zamanlarında onların yanında olma sorumluluğumuz var. Vaktimizin büyük bir kısmını paylaştığımız komşu, dost ve arkadaş çevremize karşı dürüst ve vefalı olma gibi sorumluluklarımız var. İyi bir insan olma ve iyilik yapmak bizler için toplum için en güzel sorumluluklarımızdır. Başka bir insana yardımcı olmak, arkadaş, dost ve akrabalarımıza karşı şefkat ve merhamet ile davranmak sorumluluğumuzun bir gereğidir. Bazen çok küçük gibi görülen bazı sorumluluklarımız hayatımızın en anlamlı ve huzurlu zamanlarını oluşturabilir. Örneğin derdi olan, herkesin sırt çevirdiği birisinin derdini dinlemek ona bir tebessümde bulunmak en güzel sorumluluklarımızdan birisidir.

İnsanın bu dünyadaki sorumluluk alanlarından birisi de Allah'ın kendisine emanet olarak sunmuş olduğu bu mükemmel evreni korumak ve keşfetmektir. Örneğin bir çiçeğin, bir ağacın veyahut bir karıncanın Allah'ın bir sanat eseri olduğunu düşünerek onları korumak ve onlara zarar gelmesine engel olmak bir sorumluluktur.

Sorumluluğu bir yük olarak değil hayatımızı düzenleyen, anlamlı kılan ve mutluluğumuzu sağlayan bir anahtar olarak görmeliyiz. Bizi Allah'a yaklaştıran bir değer olarak bilmeliyiz. Şimdi sıra bizde! Bugün sorumluluklarımıza her zamankinden daha çok önem gösterelim; bir ağacı sulayalım, annemize yardım edelim, sınıfımızı temiz bırakalım ve bu dünyayı sorumluluklarımızla daha da yaşanabilir hale getirelim.

Dr. Kasım ÇAZIM

Yansıtma Soruları

1. Sorumluluk alanlarımızın neler olduğunu söyleyebilir misin?
2. Sorumluluklarımız bizler için bir yük müdür?
3. Sorumluluklarını önem derecesine göre sıralar mısın?

1. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Gizli Emanet – Sorumluluğumun Sırrı
Hedef Kitle:	İlkokul ve Ortaokul

Kazandırdığı Değer:

- Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma için düzenlenen etkinliklere katılır. (TYMM Ortak Metni D16.2.1.)
- Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirir. (TYMM Ortak Metni D16.3.1.)

Amaç:

Öğrencilerin sorumluluk bilincini gizli bir oyun kurgusu içinde deneyimlemelerini sağlamak, ardından kendi sorumluluk davranışlarını sanat yoluyla ifade etmelerini desteklemek. Bu sayede sorumluluk, emir veya görev olarak değil, gönüllü bir içsel değer olarak kazandırılır.

Sorumluluk

Etkinlik İçeriği:

1. Öğretmen sınıfa küçük renkli kartlar getirir. Her kartın üzerinde bir sorumluluk alanı yazılıdır, ancak öğrenciler kartı açmadan seçer (Öğrencilere kartlar ekim ayının son haftası verilir).

   Kart örnekleri:

   - Doğaya karşı sorumluluk senin emanetin
   - Hayvanlara karşı sorumluluk senin emanetin
   - Ailene karşı sorumluluk senin emanetin
   - Okuluna karşı sorumluluk senin emanetin
   - Zamana karşı sorumluluk senin emanetin
   - Kendine karşı sorumluluk senin emanetin
   - Arkadaşlarına karşı sorumluluk senin emanetin
   - Topluma karşı sorumluluk senin emanetin

2. Öğretmen kuralı açıklar:

   - Bu senin gizli emanetin. Kimseye göstermeyeceksin. Bir hafta boyunca bu sorumluluğu yaşayıp ona uygun bir davranışta bulunacaksın. Buluşma gününde, sadece bu sorumluluğu anlatan kendi çizdiğin resmi getireceksin

3. Öğrenciler kartlarındaki sorumluluğu günlük hayatlarında uygular. Bu bir davranış, yardım, farkındalık veya küçük bir iyilik eylemi olabilir.

   Örnekler:

   - Doğaya karşı sorumluluk → parkta çöp toplamak veya bir ağaç sulamak
   - Hayvanlara karşı sorumluluk → sokak hayvanına mama koymak
   - Kendine karşı sorumluluk → bir gün boyunca olumsuz söz kullanmamak
   - Aileye karşı sorumluluk → anne-babasına ev işinde yardım etmek
   - Zamana karşı sorumluluk → o hafta ödevini zamanında tamamlamak

4. Bir hafta sonunda öğrenciler, yaşadıkları sorumluluk deneyimini bir resimle anlatır.

5. Belirlenen buluşma gününde tüm öğrenciler resimlerini getirir (DİB ve GSB mekanları).

   - Resimlerin altında isim yazılmaz.
   - Resimler iplerle, mandallarla DİB veya GSB'ye ait uygun bir alana asılır. Böylece "Gizli Emanet Sergisi" oluşur.

6. Sergi sırasında öğrenciler sırayla kendi resimlerini açıklar:

   - "Bu benimdi. Sorumluluğum _____ idi. Bu resmi çizerken şunu hissettim: _____."
   - Öğrenciler, sorumluluğun "kimse görmese de doğru olanı yapmak" olduğunu deneyimleyerek paylaşır.

2. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Okula Güvenli Yürüyüş
Hedef Kitle:	Ortaöğretim

Kazandırdığı Değer:

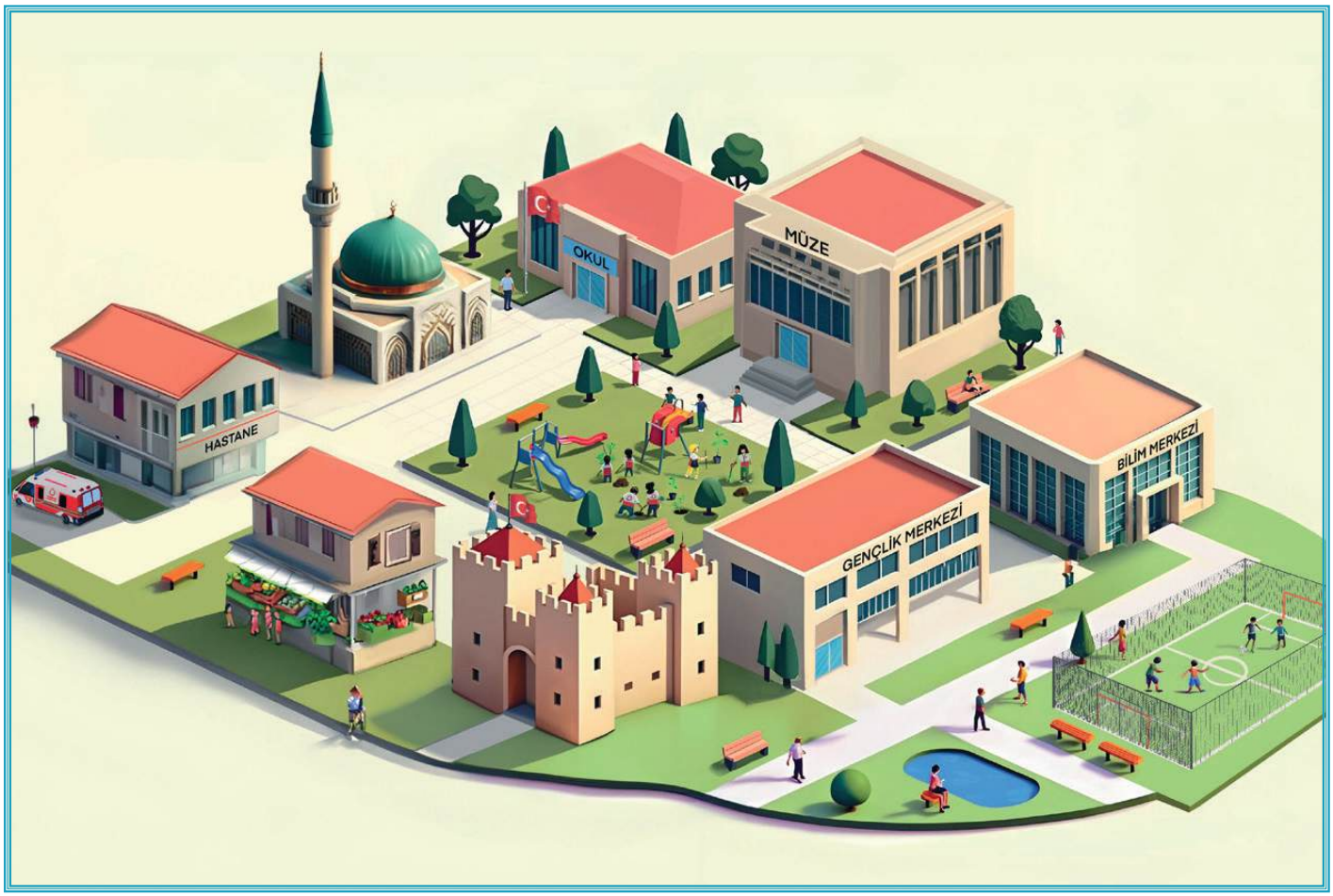
- Toplumsal sorunların çözümü için öneriler sunar. (TYMM Ortak Metni D16.2.5.)

Amaç:

Öğrencilerin okul çevresinde güvenlik farkındalığı kazanmalarını sağlamak, tehlikeli alanları fark edip sorumluluk bilinciyle çözüm önerisi sunmalarını desteklemek.

Etkinlik İçeriği:

1. Hazırlık:
   - Öğretmen, yürüyüş güzergahını belirler ve öğrencileri gruplara ayırır.
   - Her grup bir harita veya not defteri alır.
2. Yürüyüş Süreci:
   - Öğrenciler, okul çevresinde yürüyüş yapar ve tehlikeli gördükleri alanları not alır (örn. bozuk kaldırım, yetersiz aydınlatma, trafik işaretleri eksikliği).
   - Öğrenciler gözlemlerini ve önerilerini kısa açıklamalarla kaydeder.
3. Sorumluluk Uygulaması:
   - Yürüyüş tamamlandıktan sonra her grup, notlarını değerlendirir.
   - Öğrenciler, belediyeye ilgili alanlar için gözlemledikleri sorunları ve çözüm önerilerini içeren bir rapor hazırlar.
   - Rapor, grup tarafından imzalanır ve sorumluluk bilinci kapsamında belediyeye gönderilir. Mektubun eğitici, okul idaresi ve hatta il/ilçe milli eğitim müdürlüğünce imzalanması meselenin daha fazla ciddiye alınmasını sağlayabilir.
4. Değerlendirme ve Paylaşım:
   - Öğrenciler, yürüyüş ve rapor hazırlama sürecinde sorumluluk ve toplumsal farkındalıkla ilgili neler kazandıklarını tartışır.
   - Öğretmen, öğrencilerin gözlem, öneri ve sorumluluk davranışlarını değerlendirir.
   - İstenirse raporların belediye tarafından yanıtlanması takip edilir ve öğrencilerle paylaşılır.

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Nedir Özgürlük? - Kafama Takıldı
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler
Süre:	8 dakika 4 saniye
Konu:	Özgürlük Nedir, Ne Değildir?
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=MaXpxaRZz_w

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Özgürlük - Recep Demirkaynak
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	5 Dakika 45 Saniye
Konu:	Özgürlük Nedir? Ne Değildir?
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=BDdcOAoSk10

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"Sizin dininiz size, benim dinim de banadır."

Kafirun, 109/6

Hadis

"Kendin için istediğini kardeşin için de istemedikçe tam iman etmiş olamazsın."

Buhârî, Îmân, 7; Müslim, Îmân, 71

Özlü Söz

Her şeye kadir olan Allah'a and olsun ki köle olmayacağız.

Aliyaİzzetbegovic

Esma'ül Hüsna

EL-BASÎR (cc)

- Her şeyi en ince ayrıntısına kadar gören.
- Gizliyi, açığı, karanlığı ve aydınlığı bilen.
- Kullarının hâllerini, niyetlerini ve davranışlarını gören.

EL-BASÎR İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

? Allah'ın her an beni gördüğünü bilir, davranışlarımda sorumluluk bilinciyle hareket ederim.

? Özgürlük nimetiyle iyi ve doğru olanı seçmeye gayret ederim.

? Bilirim ki özgürlük, başkalarının haklarına zarar vermeden yaşandığında anlam kazanır.

? Allah'ın beni görüp gözettiğini bilmek, özgürlüğümü sınırsız değil, bilinçli kullanmam gerektiğini hatırlatır.

? Gerçek özgürlüğün, Allah'ın rızasına uygun yaşamakla mümkün olduğunu unutmam.

EDEBİ METİN

Deneme Adı:	Bağımsızlık Bir Milletin Kalbidir
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler

Bağımsızlık, bir milletin kalbindeki en derin duygulardan biridir. Türk milleti içinse bu duygu, tarihin her döneminde damarlarında dolaşan bir kan gibi canlıdır. Türkler, var oldukları günden beri özgürlüğü nefes almak kadar gerekli görmüş, boyunduruk altına girmeyi ise ölmekle eş tutmuştur. Orhun Yazıtları'nda yankılanan o kadim **"Türk milleti, ilini töreni kim bozabilir?"** sözü, yüzyıllar öncesinden bugüne ulaşan bir bağımsızlık yeminidir aslında.

Özgürlük

Tarihin sayfaları, Türklerin bu ruhunu taşıyan nice mücadeleyle doludur. Göktürkler'in yeniden dirilişinden Selçuklu'nun Anadolu'yu yurt edinmesine, Osmanlı'nın cihanı adaletle yönetmesinden Kurtuluş Savaşı'nda Anadolu'nun her karış toprağının savunulmasına kadar… Her çağda Türk milleti, kendi kaderine yön verme iradesini elinden bırakmamıştır. Çünkü Türk'ün karakterinde özgürlük, alın yazısının değişmez satırıdır.

Bugün aynı özgürlük sevdası, başka bir coğrafyada, Filistin topraklarında yankılanıyor. Filistin halkı, tıpkı Türkler gibi, vatanını ve onurunu korumak için direniyor. Çocukların gözlerinde korkuyla karışık umut, annelerin dualarında sabır ve dirayet var. Yıkılmış evlerin taşları arasında bile bir inanç filizleniyor: *"Bir gün özgür olacağız."*

Filistin'in bu direnişi yalnızca bir halkın mücadelesi değildir, insanlığın vicdanına dokunan bir çağrıdır. **Mavi Marmara**'da yola çıkan gönüllüler, adalet için denizleri aşarken aslında tüm insanlığın kalbinde yankılanan o sesi taşıyorlardı. **Hanzala**, sırtını dönmüş hâliyle dünyanın sessizliğini yüzümüze vuruyor, küçük bedeninde büyük bir adalet arayışını simgeliyordu. **Madlen**, Mavi Marmara'da kaybolan adaletin izini sürerken **Sumud** filosu, direnişin asla sönmeyecek bir umut olduğunu hatırlatıyordu.

Bağımsızlık, yalnızca bir milletin değil, tüm insanlığın ortak değeridir. Türk milleti bunu tarih boyunca defalarca kanıtladı. Filistin halkı da bugün aynı inançla bu mücadeleyi sürdürüyor. Ve biz biliyoruz ki, insanlığın vicdanı susturulamaz. Bir gün Filistin'in göğünde özgürlük kuşları uçtuğunda, o ses yalnızca Gazze'den değil, tüm insanlıktan yükselecektir.

Yahya ATEŞ

Yansıtma Soruları

1. Türk milletinin tarih boyunca bağımsızlık için verdiği mücadele ile Filistin halkının bugünkü mücadelesi arasında hangi benzerlikleri görüyorsun?
2. Kendi ülkenin bağımsızlığını düşündüğünde, bu değeri korumak için birey olarak neler yapabilirsin?
3. Filistin'deki çocukların yaşadığı zorlukları hayal ettiğinde, özgürlüğün senin için anlamı nasıl değişiyor?

3. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Doğru Davranışı Bul
Hedef Kitle:	İlkokul ve Ortaokul

Kazandırdığı Değer:

- Özgürlüklerini kullanırken diğer insanların özgürlük alanlarını ihlal etmez. (TYMM Ortak Metni D11.3.2.)
- Toplumsal düzenin sağlanması için kurallara uyar. (TYMM Ortak Metni D11.3.3.)

Özgürlük

Amaç:

Öğrencilerin, özgürlük ve sınır kavramlarını oyun yoluyla öğrenmelerini, doğru–yanlış davranışları ayırt edebilme becerisi kazanmalarını sağlamak. Kurallara uymanın bireysel özgürlükleri koruyan bir unsur olduğu farkındalığını geliştirmek.

Etkinlik İçeriği:

1. Hazırlık:
   - Eğitici, etkinliğin gerçekleştirileceği alanı düzenler.
   - Üç büyük pano veya kutu hazırlanır ve kolay görünür biçimde yerleştirilir:
     - » Yeşil: Serbest
     - » Sarı: Kural Var
     - » Kırmızı: Uygun Değil
   - Davranış kartları hazırlanır (20 kart önerilir- sınıf mevcudu ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine göre kart sayısı artırılabilir ya da azaltılabilir).
   - Kartlar karışık şekilde bir sepete yerleştirilir.
   - "Doğru Davranış Kutusu" hazırlanır ve üzerine başlığı yazılır
   - Kalp, çiçek veya rozet çıkartmaları hazırlanır.
2. Etkinlik Süreci:
   - Sınıf küçük gruplara ayrılır.
   - Her grubun temsilcisi sırayla sepete gelip bir davranış kartı çeker ve yüksek sesle okur.
   - Grup, davranışın hangi renge ait olduğunu tartışarak belirler.
   - Temsilci kartı uygun renkteki panoya ya da kutuya yerleştirir.
   - Eğitici, doğru cevabı etkinlik bitiminde açıklamak üzere not eder.
   - Süre kronometreyle izlenir, etkinlik sonunda tüm kartlar birlikte gözden geçirilir.
   - Doğru düşünce veya güzel yorum yapan gruplar kalp/çiçek/rozet çıkartması kazanır.
   - Tüm rozetler "Doğru Davranış Kutusu"na atılır ve eğitici mesajı okur:

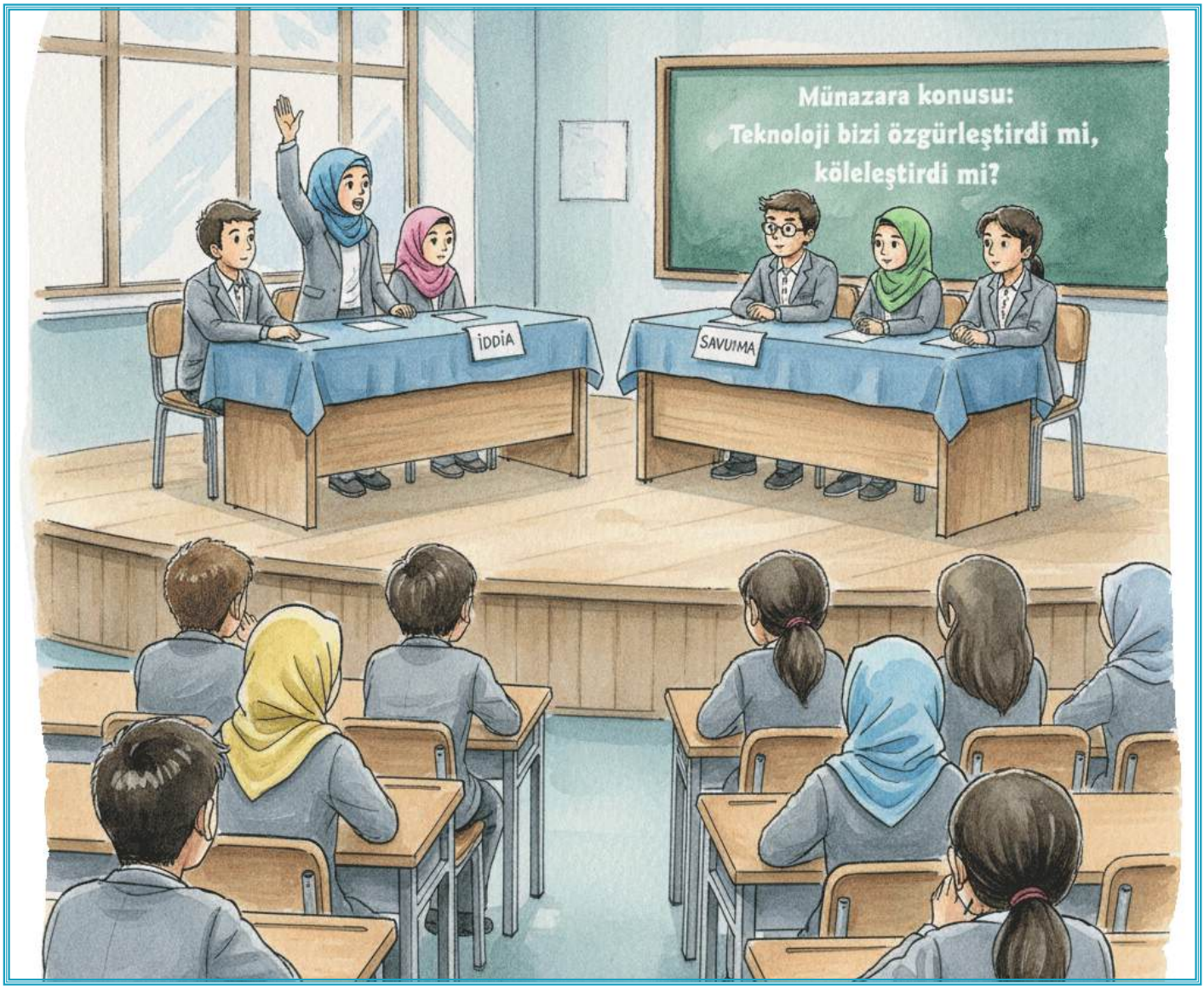
"Kutunun içindeki her rozet, sizin güzel düşüncelerinizin bir simgesi. Bugün hep birlikte gördük ki özgür olmak istediğini yapmak değil, doğru olanı seçmektir. Sınırlar bizi durdurmak için değil, korumak için vardır. Tıpkı bahçedeki çitlerin çiçekleri koruması gibi… Hep birlikte düşünün, konuşun, paylaşın; çünkü gerçek özgürlük, saygı ve sorumlulukla yaşanır."

- Etkinliğin sonunda eğitici bir kart seçer ve öğrenciler hep birlikte kartın hangi alana koyulacağını yüksek sesle söyler. Tüm kartlar bittiğinde etkinlik de bitmiş olur.

Yeşil (Serbest)	Sarı (Kural Var)	Kırmızı (Uygun Değil)
• Kitap okumak • Dua etmek • Spor yapmak • Yardım etmek • Hayvan beslemek • Çiçek sulamak • Oyun oynamak • Resim yapmak • Mektup yazmak • Arkadaşına gülümsemek	• Teneffüste top oynamak • Telefonu belli süreyle kullanmak • Yemekte sıraya girmek • Parkta oynamak • Sınıfta konuşmak • İnternette gezinmek • Arkadaşla sırayla oynamak • Sosyal medya paylaşımı yapmak • Müzik dinlemek • Sınıfta soru sormak	• Arkadaşına bağırmak • Kavga etmek • Kopya çekmek • Eşyayı izinsiz almak • Kötü sözler kullanmak • Çöp atmak • Duvarı çizmek • Yalan söylemek • Alay etmek • Başkasını itmek

3. Yansıtma / Değerlendirme:
   - Etkinlik sonunda öğrencilerle kısa bir sohbet yapılır:
     - » “Bir davranışın ‘özgürlük’ sınırını nasıl anlarız?”
     - » “Kuralların bizi nasıl koruduğunu fark ettiniz mi?”
     - » “Hangi davranışları değiştirmek isterdiniz?”
   - Öğrenciler, etkinliğin ardından özgürlükle ilgili kısa cümleler ya da küçük çizimler yaparak duygu ve düşüncelerini ifade eder.

3. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Özgürlük Münazaraları
Hedef Kitle:	Ortaöğretim

Kazandırdığı Değer:

- Duygu, düşünce, inanç ve izlenimlerini etki altında kalmadan ifade eder. (TYMM Ortak Metni D11.2.2.)
- Özgürlüklerini kullanırken diğer insanların özgürlük alanlarını ihlal etmez. (TYMM Ortak Metni D11.3.2.)

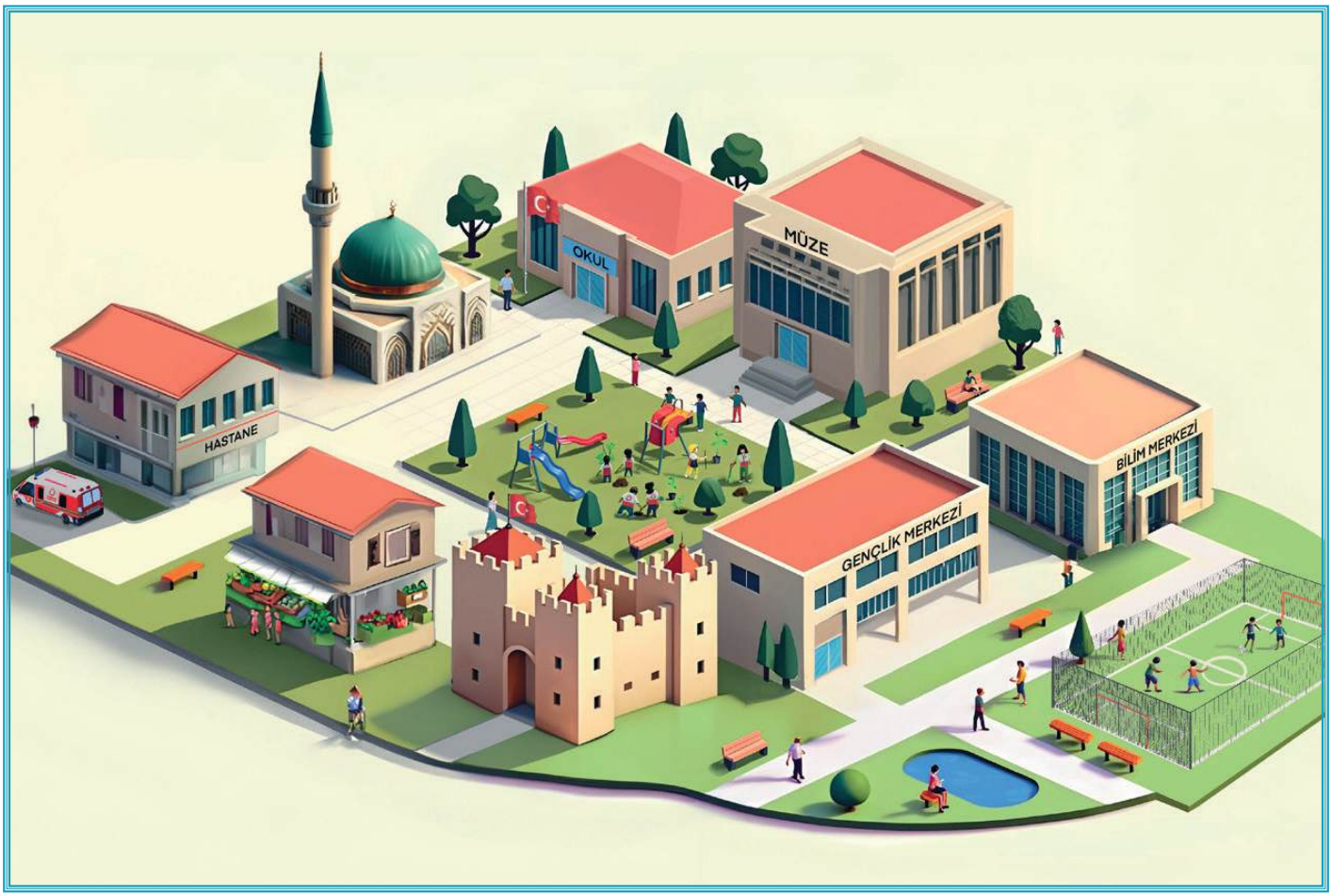
Amaç:

Öğrencilerin özgürlük kavramını sorgulamalarını sağlamak; teknolojinin bireysel ve toplumsal etkilerini tartışarak, fikirlerini sorumlu ve saygılı şekilde ifade etme becerilerini geliştirmek.

Etkinlik İçeriği:

1. Hazırlık:
   - Eğitici, tartışma konusunu duyurur:

     "Teknoloji bizi özgürleştirdi mi, köleleştirdi mi?"
   - Öğrenciler iki gruba ayrılır: Bir grup "özgürleştirdi" tezini, diğer grup "köleleştirdi" tezini savunacaktır.
   - Her grup, kendi tezini destekleyecek argümanları hazırlar (gerçek hayat örnekleri, bilimsel veriler, gözlemler).
2. Münazara Kuralları:
   - Her öğrenci sırayla konuşur, diğer grup söz hakkı verdiğinde cevap verebilir.
   - Her konuşma en fazla 2 dakika olmalıdır.
   - Saygısız, saldırgan veya hakaret içeren ifadeler puan kaybettirir.
   - Münazara, DİB'e veya GSB'ye bağlı uygun mekanlarda gerçekleştirilir.
3. Münazara Süreci:
   - Açılış Konuşmaları: Her grup 3 dakika ile tezlerini sunar.
   - Karşılıklı Tartışma: Öğrenciler sırayla argümanlarını savunur ve karşı tarafın argümanlarına cevap verir.
   - Kapanış Konuşmaları: Her grup 2 dakika ile sonuç özetini sunar.
4. Puanlama Sistemi:
   - İçerik ve Argüman Gücü (40 puan): Tezini destekleyen örnekler ve mantık yürütme
   - İfade ve Sunum Becerisi (30 puan): Netlik, hitabet, beden dili
   - Karşılıklı Saygı ve Sorumluluk (20 puan): Rakibe hakaret etmeme, kurallara uyma
   - Yaratıcılık ve Özgünlük (10 puan): Özgün fikirler, farklı bakış açıları
5. Jüri Üyeleri
   - Münazarayı değerlendirmek için jüri üyeleri; eğitici, edebiyat öğretmeni ve münazaranın yapıldığı mekanın (DİB veya GSB'ye bağlı mekanlar) sorumlusundan oluşur.
   - Tercihe bağlı olarak jüri üyeleri arttırılabilir.
6. Değerlendirme ve Farkındalık:
   - Puanlamanın ardından eğitici, öğrencilerle tartışmanın sonunda farkındalık soruları sorar:
     - » "Tartışma sırasında hangi fikirleri daha önce düşünmemiştiniz?"
     - » "Teknolojiyi kullanırken özgürlük ve sorumluluk arasında nasıl bir denge kurabiliriz?"
   - Münazara, öğrencilerin özgürlüklerini sorumlu şekilde kullanma farkındalığını artırmayı amaçlar.

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Din, Özgürlüğümü Kısıtlar mı? | Bi' Şey Sorabilir miyim?
Hedef Kitle:	Temel Eğitim
Süre:	8 dakika 8 saniye
Konu:	Özgürlük
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=VP8Xrx2OoHw&t=23s

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Kanayan Yaramız Filistin - Diyanet TV
Hedef Kitle:	Ortaöğretim
Süre:	4 Dakika 20 Saniye
Konu:	Özgürlük
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=OOCVnIazS3E

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"İyi işler yapan kendisi için yapmıştır, kötülük yapanın da kötülüğü kendinedir; sonra rabbinize döndürüleceksiniz."

Casiye, 45/15

Hadis

"Mümin bal arısı gibidir. Temiz olanı yer, temiz olanı (balı) üretir, bir çiçeğe konduğunda onu kırıp bozmaz."

İbn Hanbel, II, 199

Özlü Söz

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış?
Şaşarım!

Mehmet Akif ERSOY

Esma'ül Hüsna

ES-SEMÎ‘ (cc)

- Her sözü, her sesi, her duayı işiten.
- Gizli ya da açık, fısıltıyla söyleneni bile duyan.
- Kullarının niyet ve dualarından haberdar olan.

ES-SEMÎ‘ (cc) İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

? Konuşurken Allah'ın (cc) her sözümü duyduğunu hatırlar, kelimelerimi özenle seçerim.

? Özgürce konuşmanın, başkalarının onuruna ve hakkına zarar vermemekle mümkün olduğunu bilirim.

? Sosyal medyada veya arkadaş ortamında kimsenin incinmemesi için saygılı bir dil kullanırım.

? Sessiz bir dua ya da içimden geçen bir düşüncenin bile Allah'a ulaştığını bilir, samimiyetimi korurum.

? Başkalarını dinlerken gerçekten anlamaya çalışır, kimsenin sesini bastırmamaya özen gösteririm.

? Söz hakkı kadar, susma hakkının da bir özgürlük olduğunu fark ederim.

EDEBİ METİN

Hikâyenin Adı:	Kuşun Özgür Kanatları
Hedef Kitle:	İlköğretim

Bir zamanlar, yemyeşil bir vadide, yüksek bir dağda yaşayan küçük bir kuş varmış. Adı Minik'miş. Minik, her sabah güneş doğarken gökyüzüne bakar ve içini çeker, "Ah, keşke ben de özgürce uçabilsem!" dermiş. Çünkü Minik'in kanatları güçlüymüş ama o henüz uçmayı öğrenememiş. Dağdaki diğer kuşlar, mavi gökyüzünde özgürce süzülür, dallardan dallara konar, diledikleri yere giderlermiş. Minik ise yerde yürümek zorunda kalır, bu da onu çok üzermiş.

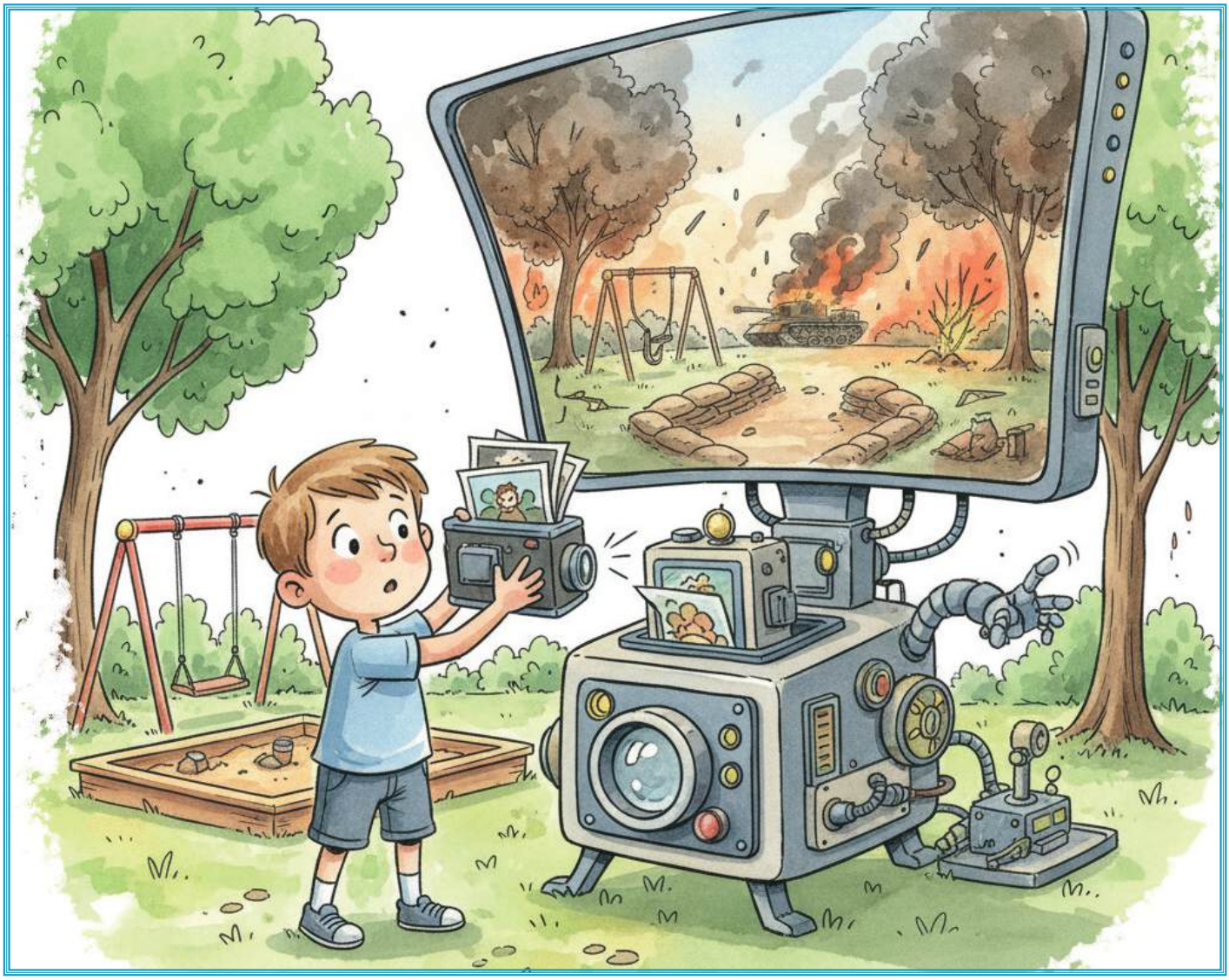
Bir gün, vadide dolaşan yaşlı bir bilge adam gelmiş. Minik'in üzgün halini görmüş ve sormuş: "Ey küçük kuş, neden bu kadar hüzünlüsün? Gözlerin gökyüzünde ama kalbin yerde mi?" Minik gözyaşlarını tutamadan anlatmış: "Bilge amca, ben özgür olmak istiyorum. Uçmak, rüzgarı hissetmek, Allah'ın yarattığı bu güzel dünyayı keşfetmek istiyorum. Ama korkuyorum, ya düşersem?" Bilge adam gülümsemiş ve Minik'in yanına oturmuş. "Dinle evladım," demiş, "Özgürlük, Allah'ın insana ve tüm yaratıklara verdiği en güzel hediyedir. Kur'an-ı Kerim'de Rabbimiz buyurur: 'İnsanlar için yarattığımız şeyleri haram kıldık mı? Hayır, özgürce yaşayın diye verdik.' Ama gerçek özgürlük, sadece kanat çırpmakla olmaz. Kalbindeki korkuyu, şüpheyi bırakmakla başlar. Allah'a güven, O seni korur. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) buyurmuş: 'Allah'a tevekkül edenin işleri kolaylaşır.' Sen de dua et, çaba göster, özgürlüğün kapısı açılır. "Minik, bilge adamın sözlerini dinlemiş. O gece, yıldızların altında dua etmiş: "Ya Rabbi, bana güç ver. Korkumu al, özgür kanatlarımı açayım. Senin yolunda uçayım."

Sabah olunca, en yüksek kayaya tırmanmış. Gözlerini kapatmış, derin bir nefes almış ve... kanatlarını açmış! Rüzgar onu kaldırmış, gökyüzünde süzülmeye başlamış. Aşağıda yeşil vadiler, akan dereler, rengarenk çiçekler... Hepsi özgür Minik'in gözleri önündeymiş. Kalbi sevinçle dolmuş, şükretmiş: "Elhamdülillah, özgürüm!" Artık Minik, her gün diğer kuşlara bu hikayeyi anlatırmış: "Özgürlük, Allah'a inanmakla, O'na sığınmakla gelir. Korkmayın, Rabbimiz yanımızdadır. Özgürce yaşayın ama başkalarına zarar vermeden, kalbinizi temiz tutarak."

(Diyanet Yayınları Çocuk Kitapları.)

**Not: Bu hikaye, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları'nın çocuk kitapları bölümünden esinlenerek hazırlanmıştır.

4. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Özgürlüğün İzinde
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler

Kazandırdığı Değer:

- Ülkenin bağımsızlığı için gerektiğinde fedakârlık yapar. (TYMM Ortak Metni D11.1.2.)

Amaç:

Öğrencilerin kendi ülkelerinin bağımsızlığının kıymetini bilmelerini ve bağımsızlığı elinden alınmış toplumlarla empati kurmalarını sağlamak; Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesi ile Filistin'in özgürlük mücadelesi arasında ahlaki, insani ve toplumsal bağlantılar kurarak bilinç geliştirmelerine imkân tanımak.

Etkinlik İçeriği:

1. Gözlem ve Fotoğraf Çekimi:
   - Gruplar hâlinde şehirde veya okul çevresinde gezinti yapılır.
   - Öğrenciler özgürlük ve bağımsızlık duygusunu yansıtan mekânları, davranışları ya da sembolleri fotoğraflar.

     (Örneğin: bir oturma alanı, birlikte oynayan çocuklar, bir park alanı, konak, çay bahçesi, okul, cami vb.)
2. Yapay Zekâ ile Yorumlama:
   - Çekilen fotoğraflar öğretmen kontrolünde "Eğer ülkemiz özgür ve bağımsız bir ülke olmasaydı görseldeki alan nasıl görünürdü?" sorusuyla yapay zekâ araçlarında yeniden düzenlenir.

     Not: Yapay zekâyı kullanma bölümünde okulda bir komisyon (idareci, kulüp öğretmeni, edebiyat öğretmeni, görsel sanatlar öğretmeni, bilişim öğretmeni) oluşturulur. Fotoğraflar komisyon marifetiyle dönüştürülerek, incelenir.
3. Sergi Hazırlığı:
   - Dönüştürülmüş fotoğraflar özgün açıklama metinleriyle birlikte basılır.
   - Serginin iki bölümü olur:
     - » "Özgürlüğün Varlığı"
     - » "Özgürlüğün Yokluğu"
   - Her grup kendi fotoğraflarını sergiye uygun biçimde düzenler.
4. Tartışma ve Empati:
   - Sergi gezisi sırasında öğrenciler, görseller üzerinden kendi ülkelerinin bağımsızlığının değerini ve Filistin'deki çocukların yaşadığı özgürlük kısıtlamalarını tartışır. Filistin'de yaşayan çocukların yaşadığı zorlu şartlarla empati kurulur.

     Tartışma soruları örnekleri:
     - » "Görseldeki değişim sizce hangi temel hakkın yokluğunu gösteriyor?"
     - » "Bir toplumun özgürlüğü başka bir toplumun özgürlüğüyle nasıl ilişkilidir?"
5. Değerlendirme ve Yansıtma:
   - Etkinlik sonunda öğrenciler kısa bir yansıtma formu doldurur.
     - » "Bu süreçte özgürlüğü yeniden nasıl tanımladım?"
     - » "Filistin'in bağımsızlığının önemini nasıl açıklarım?"
     - » "Ülkemin bağımsızlığına nasıl katkı sağlarım?"

4. HAFTA UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik:	Özgürlük Balonları
Hedef Kitle:	İlkokul

Kazandırdığı Değer:

- Ülkenin bağımsızlığı için gerektiğinde fedakârlık yapar. (TYMM Ortak Metni D11.1.2.)

Amaç:

Öğrencilerin, bağımsızlıkları kısıtlanan Filistin ve Doğu Türkistan'daki çocukların özgürlüklerine dair farkındalık kazanmalarını sağlamak, dayanışma ve empati duygularını geliştirmek.

Etkinlik İçeriği:

1. Hazırlık:
   - Öğretmenler, etkinlik için Filistin ve Doğu Türkistan bayrak renklerinde balonlar hazırlar:
     - » Filistin: Kırmızı, Yeşil, Beyaz, Siyah
     - » Doğu Türkistan: Gök Mavisi, Beyaz
   - Etkinlik, DİB veya GSB'ye ait uygun mekanlarda gerçekleştirilir.
2. Etkinlik Süreci:
   - Öğrenciler balonları renklerine göre alır ve etkinliğin amacını eğiticiden dinler:
     - » "Bu balonlar, uzaklardaki arkadaşlarımızın özgürlüklerini temsil ediyor. Biz de onların yanında olduğumuzu gösteriyoruz."
   - Öğrenciler, eğiticinin yönlendirmesiyle topluca balonları havaya bırakır.
3. Farkındalık ve Paylaşım:
   - Balonlar bırakılırken etkinlik videoya alınır.
   - Video, okul sosyal medya sayfalarında paylaşılır; öğrencilerin farkındalığı ve dayanışma duygusu pekiştirilir.
4. Yansıtma / Değerlendirme:
   - Etkinlik sonrası öğrencilerle kısa bir sohbet yapılır:
     - » "Bu etkinliği yaparken neler hissettiniz?"
     - » "Uzakta olan arkadaşlarımızın özgürlüğü için neler yapabiliriz?"
   - Öğrenciler, küçük çizimler veya kısa cümlelerle duygu ve düşüncelerini ifade edebilirler.

Not: Helyum gazlı uçan balonların maliyet veya ulaşım nedeniyle temin edilememesi durumunda, Filistin ve Doğu Türkistan bayrak renklerinde normal balonlar kullanılarak cami bahçesi, ağaçlar, park alanları vb. alanlar süslenebilir.

EV ÖDEVLENDİRMESİ

Etkinlik:	"Sorumluluk Takımı" Projesi
Hedef Kitle:	Tüm Kademeler

Kazandırdığı Değer:

- Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirir. (TYMM Ortak Metni D16.3.1.)
- Aldığı görevleri yerine getirirken özverili davranır. (TYMM Ortak Metni D16.3.4.)

Amaç:

Sorumluluk değerini aile ile birlikte eğlenceli ve iş birliğine dayalı bir şekilde öğrenmek ve uygulamak.

Etkinlik Adımları / Örnekler:

1. Aile üyeleri bir araya gelerek evde herkesin üstlenebileceği küçük sorumluluklar belirleyecek. Örneğin, bir kişi sofrayı kuracak, diğeri bulaşıkları yıkayacak, bir başkası çöpleri çıkaracak.
2. Herkesin en az bir görevi olmalı. Bu görevler bir hafta boyunca uygulanacak.
3. Evin uygun bir köşesine görev dağılımını yazmak için renkli bir "sorumluluk panosu" hazırlanabilir (örneğin, bir kâğıda tablo çizilip her gün tamamlanan görevler işaretlenebilir).

Etkinlik:	Sorumluluk Günlüğü
Hedef Kitle:	İlkokul ve Ortaokul

Kazandırdığı Değer:

- Sorumluluklarını yerine getirmek için iç motivasyon geliştirir. (TYMM Ortak Metni D16.3.5.)

Amaç:

Sorumluluk değerini aile ile birlikte eğlenceli ve iş birliğine dayalı bir şekilde öğrenmek ve uygulamak.

Etkinlik Adımları / Örnekler:

1. Öğrenci, her gün kendi görevini ve ailesinin görevlerini nasıl yerine getirdiğini kısaca bir günlüğe kaydedecek (günde 3-4 cümle).
2. Bu sorumlulukların evde nasıl bir fark oluşturduğunu yazacak. Örneğin, “Annem sofrayı hızlıca topladı, bu sayede hep birlikte kitap okumaya vakit bulduk.”

Etkinlik:	Sorumluluklarımı Anlatıyorum
Hedef Kitle:	İlkokul ve Ortaokul

Kazandırdığı Değer:

- Aldığı görevleri yerine getirirken özverili davranır. (TYMM Ortak Metni D16.3.4.)
- Sorumluluklarını yerine getirmek için iç motivasyon geliştirir. (TYMM Ortak Metni D16.3.5.)

Amaç:

Sorumluluk değerini aile ile birlikte eğlenceli ve iş birliğine dayalı bir şekilde öğrenmek ve uygulamak.

Etkinlik Adımları / Örnekler:

1. Hafta sonunda aile, bir araya gelerek bu deneyimi eğlenceli bir şekilde sunacak. Örneğin: Bir kısa video çekebilirler (1-2 dakika), herkes kendi görevini ve bunun aileye katkısını anlatır.
2. Bir poster hazırlayıp her üyenin katkısını görselleştirir. Sonra ailece küçük bir tiyatro sahnesi canlandırılabilir, her üye kendi sorumluluğunu abartılı ve komik bir şekilde oynar.

VELİ MEKTUBU

Değerli Velimiz,

ÇEDES Projesi kapsamında her ay çocuklarımızın gönül dünyasında filizlenmesini arzu ettiğimiz bazı değerler üzerinde duruyoruz.

Bu ay öğrencilerimizle çalışacağımız değerlerimiz sorumluluk ve özgürlük.

Sorumluluk, insanın hem kendine hem çevresine hem de Yaradan'a karşı görevlerini bilinçle yerine getirmesidir. Sorumluluk bilinci gelişen birey, davranışlarının sonuçlarını düşünür; yaptığı her işi özenle, emekle ve vicdanla yapar. Kendi eşyasını düzenleyen, sözünde duran, üstlendiği görevi tamamlayan çocuk; aslında karakterinin temellerini sağlamlaştırmaktadır. Çünkü sorumluluk, güvenilir bir insan olmanın, topluma fayda sağlamanın ve Allah katında kul olma bilincini yaşamanın en önemli adımıdır.

Özgürlük ise başıboşluk değil, iradeyi iyiye yönlendirebilme gücüdür. Gerçek özgürlük, insanın nefsinin değil, aklının ve vicdanının sesini dinlemesidir. Kendi kararlarını alabilen ama başkalarının haklarına saygı gösteren bir birey hem kendine hem topluma değer katar. Özgürlük, bireyin potansiyelini ortaya koymasına, yaratılış gayesine uygun bir hayat sürmesine imkân verir. Çünkü insan, Allah'ın kendisine bahşettiği akıl ve irade nimetiyle doğruyu seçebildiği ölçüde gerçekten özgürdür.

ÇEDES Projesi, öğrencilerimizin yalnızca akademik başarı elde etmelerini değil, imanla bütünleşen bir sorumluluk bilinci ve iradeyle şekillenen özgür bir kişilik kazanmalarını hedeflemektedir. Çünkü biz biliyoruz ki; millî ve manevi değerleriyle donanmış bir gençlik, köklerinden aldığı güçle çağın ihtiyaçlarına cevap verecek; milletine, vatanına ve insanlığa faydalı bireyler olarak yetişecektir.

Bu kutlu gayede en büyük desteğimiz hiç şüphesiz siz kıymetli velilerimizsiniz. Çocuklarımızın bu değerleri hayatlarına taşımalarında göstereceğiniz ilgi ve rehberlik, geleceğin sağlam temellerini atmamıza vesile olacaktır.

Kazanımlara ulaştırmada yapacağımız etkinliklerin etkili ve kalıcı olabilmesi için;

- *Çocuğunuzla kulüp faaliyetlerinde yapılan etkinlikler hakkında sohbet etmenizi,*
- *Çocuğunuzla iletişiminizde olumlu söz ve davranışlara yer vermenizi,*
- *Kazanımları destekleyici anılarınızı onunla paylaşmanızı,*
- *Değerlerin aktarımının sağlanabileceği ortamlarda çocuğunuzla birlikte daha çok bulunmanızı,*
- *Çocuğunuzun olumlu davranışlarını takdir etmenizi,*
- *Eğitici tarafından verilen görevlerde çocuğunuza destek olmanızı,*
- *Söz, tutum ve davranışlarınızla çocuğunuza örnek olmanızı*

önemsiyor, vereceğiniz destek için teşekkür ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Değerler Kulübü

ÇEDES

cedes.meb.gov.tr

İnstagram: @meb_dinogretimi

Youtube: @meb_dinogretimi

Next Sosyal: @meb_dinogretimi

X: @meb_dinogretimi

İnstagram: @cedesturkiye

Facebook: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

LinkedIn: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

ÇEDES

Çevreme Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Emniyet Mahallesi Gazeteci Yazar Muammer Yaşar Cad.
MEB Beşevler Kampüsü F Blok 06560
Yenimahalle/Ankara